

TELEGRAFUL ROMÂN

Apere Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.

Epistolele neîncadrate se refuza. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Politică greșită.

Sibiu, 27 April n.

Zace în firea lucrului, că cu cât e cineva mai asuprit și mai rău amenințat în existența sa, cu atât mai tare se și încordează și el puterile pentru a se apăra, mântuindu-și și asigurându-și existența. Așa e la indiviți, și așa e la popoare întregi.

Cunoștem politica de desnaționalizare, dusă din partea Prusiei oficiale în contra Polonilor din Pozen. Știm că multe și grele milioane au fost cheltuite pentru a-i contopi pe Poloni în marea și culta națiune germană, însă fără succes. Naționalitatea polonă nu că ar fi slăbit în Pozen, ci din contră, încordându-și toate puterile pentru a se apăra și a scăpa de perire, s'a întărit tot mai mult, în contul și detrimentul naționalității conlocuitoare germane.

Și ce n'a făcut guvernul din Prusia pentru a sterge pe Poloni de pe fața pământului! A adus legi speciale asupritoare pentru Poloni. Lege draconică de colonizare, în scopul de a lua moșiile de la Poloni și a le da coloniilor germane așezate printre ei. Lege de colonizare, care a reclamat, pentru a pute fi executată, cheltuieli făcute din vistieria statului în sumă de *patrusute cincizeci milioane* de marce, bani aruncați în vânt. Pentru-că Polonii n'au putut fi săraciți, n'au putut fi slăbiți, n'au putut fi nimiciți cu totă sumedenia aceluia de milioane. Nu s'au contopit în elementul german, ci au rămas: *popor polon*, cu individualitate pronunțată națională.

Politica de desnaționalizare pe calea colonizării s'a dovedit deci a fi greșită. E o politică, despre care însuși guvernul din Prusia a trebuit să recunoască, cu părere de rău, că a dat faliment. Pentru-că cu puterea cea nelimitată în mână, și cu bani nenumărați la dispoziție, guvernul n'a putut să cumpere de la Poloni atâta pământ pe sâma Nemților cât pământ au cumpărat Polonii cei asupriți de la Nemți.

S'a făcut bilanț exact în privința aceluia, și s'a dovedit, că cu patruzeci de mii hectare a trecut mai mult pământ din posesiune

marelui Voevod, credincios țerii, credincios bisericii. Nici una din figurile noastre din trecut nu e atât de bine cunoscută întregului popor român ca mărșă arătare a acestui domnitoriu, despre care își povestesc și copiii. Multe legende și poezii i-au păstrat amintirea și i-au răspândit gloria, și cât va mai via suflet de român pe rotogolul pământului, va rămâne sfântă amintirea acestui erou înfruntător.

Patru sute de ani se împlinesc în anul acesta, de când a dispărut dintr-o zi acela, înaintea căruia tremurau ordinele păgâne și celele vrășmașe și la a cărui glas se adunau cetele lui vitejești — puține la număr, dar însoțite de un sentiment greu de biruit, de sentimentul datorinței sfinte către țară și neam.

Luminosă ni-se arată înaintea ochilor nostri sufletești din nou figura acestui semizeu, și cu ocaziunea acestei aniversări vom să reînviem glorioasele fapte ale eroului nostru prin un pelerinaj la locașul de vecinică odihnă a oșmentelor pământești ale celui ce neperituriu e pentru noi.

Reamintindu-ne mărețele fapte ale eroului și viața plină de pilde și fapte frumoase ale strămoșilor nostri, ne vom întări conștiința și ne vom oferi puterile.

Asociați-vă deci, iubiti frați, la acest act de pietate adus memoriei celui al cărui geniu în veci plutescă asupra poporului român!

Cernăuți, la 1 Martie 1904.

George Tofan, president. Gavril Gușetu, secretariu. Vasile Vitencu. Ioan Berariu. Traian Brăilean. G. Boca. N. Bălan. V. Bodnărescu.

Pentru catedrală.

Credincioșii emigrați în America, în dragostea și alipirea către biserica strămoșescă au luat și ei act despre laudabilul concurs al credincioșilor de acasă la îndeplinirea planului pus în lucrare sub păstoria și prin zelul Escelenței Sale înaltpreașfinitului nostru arhiepiscop și metropolit Ioan, despre colecta ce se face în favoarea fondului pentru zidirea catedralei noastre arhiepiscopale, și au ținut să contribuie și ei cu obolul lor la această colectă.

Lista contribuțiilor făcute de credincioșii emigrați în America e următoarea:

Patricie Petru și soția (emigrat din Ferihaz), Andrei Schiopu din Săcădate, Ioan Opriș din Ucea-de-jos, Vasile Făgărășan și soția, din Drăguș, Sebastian Pop din Beșineu, Axente German din Drăguș, câte 5 corone; Simion Barza din Biertan, familia Avram Tincu din Sebeșul-săseșc, Ioan Bónță și soția, din Jibot, Iacob Voas din Vințu-de-jos, N. Tarcaș din Sebeșul-săseșc, I. Tincu din Sebeșul-săseșc, Dan

Concert în Mediaș. Inteligența română din Mediaș invită la concertul ce l va da un grup de teologi din semin. „Andreian” din Sibiu la 23 April v. 1904 (sf. George) în sala de la „Strugure”. Inceputul la 7¹/₂ ore seara. Programul e următorul: 1. „Imnul unirii”, de * 2. „Măiestri și plugari”, de H. Kirchner. 3. a) „Creangă ruptă”, de I. Vidu, b) „Hora dorobanților”, de N. Popovici. 4. „Moșul la drum”, de I. Vidu. 5. „Dorul înstrăinatului”, de Flechtenmacher Popovici. 6. „Doină doiniță”, de I. Vorobchievici. 7. „Fântână cu trei izvoare”, de G. Dima. 8. „Din ședătoare”, de I. Vidu. 9. „Vivandiera”, de Flechtenmacher-Dima. Dans.

Optzeci de ani învățătoriu. Septemăna trecută a răposat în Sziget-Becse învățătorul pensionat S. Gerecs în etate de 100 ani. A funcționat ca învățătoriu aproape 80 de ani.

La fondul de 20 fileri, întemeiat de „Reunirea sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe șema meseriașilor noștri, au binevoit a dăru-i dnii: Dr. Ioan Mihu, avocat (Vinerea), 20 cor., Dr. Vasile Preda, adv. (Câmpeni), 3 cor., Dr. Ioan Margita, adv. (Geoagiu), 2 cor., Jovian Murășan, protopresb. (Turda), Gregoriu Pletos prof. gimn. (Năsăud), Iosif Comanescu, paroch (Codlea), Dr. Ioan Radu, prof. gimn. (Brad), Sergiu Melean, prot. (Sebeșul-săs.), Iosif Morariu, protopresb. (Dobra), Vasile Domaș, prot. (Orăștie), Demetriu Moldovan, prot. (Sighișoara), Romul Furduin, prot. (Câmpeni), Dr. Ioan Șenchea, adv. (Făgăraș), Dr. Nicolae Comșa, medic (Seliște), Iosif Pușcariu, adv. (Brașov), Virgil Onițiu, director gimnazial (Brașov), Dr. Ioan Stroia, prot. (Seliște), T. V. Gheaja, prot. (Hateg), Dr. Ioan Fărcaș, adv. (Dej), Dr. Gavril Buzura, adv. (Lăpușul-ung.), fiecare câte 1 cor., Vic. Tordășianu, 10 fileri. La același fond au mai dăruit în memoria învățătorului Mihail Dăianu din Cenade parochii Ioan Roman din Tălmăcel și Nicolae Duma din Varmaga, fiecare câte 1 corônă.

Petrecere în Oarda-de-jos. Serată musicală împreună cu teatru și declamări se va aranja în 1 Maiu st. n. 1904 în Oarda-de-jos.

Congres de dans s'a ținut în 10, 11 și 12 April în Berlin. Împăratul Wilhelm a primit presidența de onoare. Congresul a criticat formalitatea absurdă, de a se prezenta tinerii în bal dansătoare înainte de a o invita la dans. Congresul a aflat că obiceiul acesta e păgubitor pentru dezvoltarea dansului. A mai aflat apoi congresul, că dansurile *Cake-Walk* și *Boston*, sunt bune pentru circuri, nu pentru saiele de bal. Programele balurilor trebuie să rămână demne de arta de a dansa. Cele două dansuri numite nu pot fi recunoscute ca grațioase. Proximul congres se

[98] 1—1

Licitație minuendă.

Pe baza ordinului Preavenerabilului Consistoriu arhidieceșan dto 13 Martie a. c. nr. 2966 ep. se dă în întreprindere pe calea licitației publice minuendă edificarea bisericii din comuna Vărmaga cu termen până la 30 April v., pe lângă prețul de strigare de 12,131'85 cor.

Întreprindătorii doritori de a lua parte la licitație sunt datori a-și înainta ofertele până la acel termen la oficiul parohial subsemnat.

Licitațiunea verbală se va ține **Duminică în 2/15 Maiu a. c. la 10 ore a. m.** în edificiul școlii din loc.

Doritorii de a licita au să depună vadiu de 5% de la prețul de strigare în bani gata sau în hârtii de valoare cu drept de proprietate.

Alte condițiuni se pot vedea în cancelaria oficiului parohial, unde se află și planul cu preliminarul de spese.

Vărmaga, în 10/23 April 1904.

Oficiul parohial român gr. or:

Nicolae Duma
paroh gr. or.

Casa de păstrare (reuniune) în Seliște, comit. Sibiu.

Anunț.

Casa de păstrare reuniune în Seliște acordă **împrumuturi fără nici o proviziune sau competență de scris**, și anume:

I. **Împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și Împrumuturi cambiale**
de la k 50 până la k 1000 cu 8%
" " " 1000 " " " 5000 " 7%
" " " 5000 " " " 20000 " 6 1/2 %
" " " 20000 în sus cu 6%.

II. **Împrumuturi ipotecare și Împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară**
de la k 100 până la k 1000 cu 7%
" " " 1000 " " " 5000 " 6 1/2 %
" " " 5000 în sus cu 6%.

III. **Credite de conturent pe lângă acoperire de hârtii de valoare sau ipotecă**
sume până la k 5000 cu 6-8%,
și sume preste 5000 " 6-3% interese decursive.

Din ședința Direcțiunii ținută la 14 April, 1904.

[91] 3—6

Direcțiunea.

Acordator de plane

esaminat în Viena, se recomandă pentru acordarea și ori-ce reparare a pianelor și pianinelor

Cu stimă